

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1168

av Cecilia Magnusson (M)

Brandskyddet av kulturarvet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av skyddet av det statliga kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I mars 2014 brann Grafikens Hus i Mariefred ner till grunden. Branden innebar en stor förlust av grafiskt material som är en del av vårt nyaste kulturarv. En brand rasade i norska Laerdal i januari samma år. Branden hotade en trähusmiljö som tillhör Nordens viktigaste kulturarv.

I juli i år, 2015, försvann en helt oersättlig Göteborgsmiljö i branden i Haga. Stallet, dassen och hörännat var det enda i sitt slag som uppfördes i slutet av 1860-talet. En månad senare, i augusti brann ett hus i Trästad i Eksjö ned till grunden. Trästad grundades 1568 och är en unik kulturskatt med en av Sveriges äldsta sammanhållna träbyggnader.

Bränder, men även översvämningar, innebär en mycket snabb skada på kulturarv, något som ständigt behöver förebyggas. Omhändertagandet av brand- och/eller vattenskadade åldrade föremål och byggnader kräver särskild kompetens och är ett arbete som måste ske tidigt, ofta i samverkan med många kompetenser.

Riksantikvarieämbetet, huvudansvarig för vård och konservering i Sverige, arbetar inom sitt uppdrag för att stödja sektorn med riskanalys och katastrofberedskap. Förebyggande

brandskydd är viktigt för att undvika stora skador på kulturhistoriska värden, som innebär stora kostnader för sanering och återuppbyggnad.

Enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har den som äger eller bedriver verksamhet ansvar för att det finns brandsläckningsutrustning och utrustning för livräddning eller vid annan olycka. Även skyldigheten att förebygga brand och hindra eller begränsa skador av brand åligger ägaren.

Tillsammans med andra aktörer har Riksantikvarieämbetet tagit fram en rad skrifter kring brandskydd och kulturarv, bland annat Handbok för Katastrofberedskap och restvärdesräddning (RVR) och Brandskydd i kulturbyggnader (RAÄ + f.d. Räddningsverket).

Ett levande kulturarv har varit en av den föregående regeringens viktigaste kulturpolitiska prioriteringar. Bevarandet och skyddet av kulturarvet bör vara en prioriterad fråga även framöver. Därför bör en översyn av statusen på de statliga institutionernas förebyggandsarbete på området genomföras.

Cecilia Magnusson (M)